

opusdei.org

Začiatok vzrušujúceho príbehu: Campus Muengersdorf

V tejto epizóde seriálu „Fragmenty histórie“ nás nemecká historička Barbara Schellenbergerová zavedie k počiatkom areálu Muengersdorf v Kolíne nad Rýnom v Nemecku.

Prostredníctvom jej príbehov skúmame, ako táto rezidencia, založená v roku 1966, zohrala kľúčovú úlohu v celistvom vzdelávaní študentov z celého sveta.

23.09.2024

História Campusu Muengersdorf v nemeckom Kolíne nad Rýnom siaha takmer šesť desaťročí: až do roku 1966. Od prvých dní bola táto rezidencia otvorená študentkám zo všetkých kútov sveta a rôznych vierovyznaní. Jej hlavným poslaním bolo poskytovať mladým ženám komplexné vzdelanie zakorenené v kresťanských hodnotách, ktoré by dopĺňalo ich univerzitné vzdelanie. V tejto epizóde budeme sledovať prvé kroky rezidencie a spoznáme, ako táto iniciatíva vznikla, a takisto spoznáme aj niektorých protagonistov tohto príbehu.

Prvé kroky Diela v Kolíne nad Rýnom

História dnešného Campusu Muengersdorf sa začala 12. októbra 1956, keď tri mladé Španielky prišli do Kolína nad Rýnom, aby rozbehli apoštolskú prácu Opus Dei so ženami v Nemecku. Tieto mladé ženy boli: Carmen Mouriz, Ana María Quintana a Hortensia Viñes Rueda. Na hlavnej stanici v Kolíne ich čakali dve nemecké numerárky: Käthe Retzová, docentka na univerzite v Bonne, a Marlies Kückingová, ktorá práve začala študovať na univerzite.

Jedna z nich, Ana Quintana, spomína, že keď prišla do mesta, hlboko na ňu zapôsobilo množstvo zničených budov a stavieb, ktoré boli všade. Nemecko bolo v tom čase uprostred rekonštrukcie po druhej svetovej vojne.

Aj keď nebudem zachádzať do ekonomických a sociálnych detailov vtedajšej krajiny, je dôležité poukázať na jeden zásadný aspekt nášho

príbehu: v krajine bol nedostatok bytov, ktoré by mohli ubytovať 54 miliónov obyvateľov. Tento nedostatok sa, samozrejme, týkal aj ubytovania študentov. V konkrétnom prípade Kolína nad Rýnom sa počet študentov zapísaných na univerzity a technické vysoké školy neustále zvyšoval, zatiaľ čo ponuka miest na ich ubytovanie bola nedostatočná.

Na uvedenie tejto situácie do kontextu stačí uviesť niekoľko údajov: na začiatku 60. rokov 20. storočia mala kolínska univerzita približne 15 000 študentov, z toho približne 3 170 žien. Mesto však malo len 12 internátov s celkovým počtom 1 026 miest a z toho len 235 bolo určených pre ženy.

Mladé ženy z Opus Dei, či už vedome alebo nie, reagovali na túto naliehavú potrebu a založili v Kolíne nad Rýnom rezidenciu pre študentky. Svätý Josemaría ich požiadal, aby

túto univerzitnú iniciatívu realizovali s apoštolským zmyslom. Podobne ako rezidencie, ktoré vznikali v Španielsku od 30. rokov 20. storočia a v nasledujúcich dvoch desaťročiach aj v iných mestách po celom svete, aj táto rezidencia v Kolíne nad Rýnom prispela k rozvoju apoštolátu mladých v Kolíne nad Rýnom.

Týchto päť žien z Diela nebolo pri začatí tohto projektu úplne osamotených. Niekoľko rokov predtým prišli do Nemecka dvaja kňazi Opus Dei: don Alfonso Par a don Antonio Jiménez. Boli to práve oni, ktorí po dlhom hľadaní našli domov pre novopríchodzie. Bol to byt na prvom poschodí budovy na Hülchratherovej ulici číslo 6. Hoci bol byt v dosť zlom technickom stave, s pomocou niekoľkých známych a pár robotníkov sa im v priebehu týždňov podarilo otvoriť rezidenciu Eigelstein, v ktorej bolo miesto pre 20

študentiek. Dňa 2. decembra 1956 sa tu slávila prvá svätá Omša.

Prvé ženy

Kto bolo týchto päť žien? Najstaršia z troch Španielok, Carmen Mouriz García (1925-2017), mala vtedy 31 rokov. Študovala na nemeckej škole v Madride. Bola to žena so silným charakterom a praktickými schopnosťami. Ako väčšina mladých španielskych žien zo strednej vrstvy, ani Carmen nepokračovala vo vysokoškolskom štúdiu. Namiesto toho navštevovala krajčírsku dielňu. S Opus Dei sa zoznámila prostredníctvom svojich sestier, ktoré navštevovali kresťanské formačné prednášky v rezidencii Zurbarán v Madride. V roku 1951 Carmen požiadala o prijatie do Opus Dei ako numerárka.

Jej praktické zručnosti a dobrodružný duch boli kľúčom k prvým apoštolským projektom Diela

v Nemecku. Carmen bola dlhé roky členkou regionálnej Asesórie Opus Dei. Neskôr, v roku 1981, sa presťahovala do Ríma, aby spolupracovala v centrálnej Asesorii Prelatúry. V roku 1988 sa usadila v Španielsku, kde žila až do svojej smrti v roku 2017.

Ana María Quintana (1928-2022) mala iný temperament. Narodila sa v Santanderi v roku 1928. Od detstva sa veľmi zaujímala o učenie. Dom jej rodičov bol plný kníh a ona rada navštevovala neďalekú knižnicu. V roku 1949 získala kvalifikáciu štátnej účtovníčky. Počas práce v Bilbao spoznala Opus Dei a v roku 1952 požiadala o prijatie ako numerárka.

Bola to žena s praktickým nadaním a intelektuálnou zvedavosťou. Výborne ovládala nemčinu. Svojím priateľským správaním si ľahko získala sympatie každého, koho stretla. Dlhé roky bola zodpovedná

za finančné riadenie v regionálnej Asesorii v Nemecku. Zomrela koncom roka 2022 vo veku 94 rokov v Campuse Muengersdorf, pri ktorého výstavbe zohrala rozhodujúcu úlohu.

Hortensia Viñes Rueda (1929-2010), najmladšia zo skupiny, mala intelektuálny a akademický profil. Vyštudovala filológiu. Vtedajší študenti ju opisujú ako milú osobu so zmyslom pre humor. Po čase sa od Opus Dei dištancovala a vrátila sa do Španielska, kde pokračovala v akademickej kariére. Doktorát získala na Univerzite Complutense v Madride. Osem rokov pôsobila v Navarre a až do odchodu do dôchodku na Fakulte informačných vied v Madride.

Dve nemecké numerárky, ktoré privítali Španielky na kolínskej stanici, boli Käthe Retzová (1928-2018) a Marlies Kückingová

(1936). Käthe bola elegantná a húževnatá dievčina, ktorá študovala psychológiu na univerzite v Bonne. Práve tam sa prostredníctvom spolužiačky prvýkrát dozvedela o Opus Dei a jeho poslanstve posväcovania každodenného života uprostred sveta. Aby sa o tejto novej ceste v Cirkvi dozvedela viac, rozhodla sa študovať jeden semester v Londýne, kde Opus Dei v roku 1952 začalo svoju pastoračnú prácu so ženami. Käthe požiadala o prijatie do Diela v anglickom hlavnom meste v roku 1954.

Käthe mala veľmi dobrú akademickú povest'. Jej priateľské správanie a zdravá húževnatosť jej pomohli hľadať a nájsť vhodné miesto, na ktorom by sa dal vybudovať Muengersdorfský kampus. V roku 1960 sa presťahovala do Rakúska, aby začala apoštolskú prácu Diela v tejto krajine.

Marlies Kückingová sa narodila v Kolíne nad Rýnom v roku 1936. Jej detstvo poznačila druhá svetová vojna. Po tom, čo jej otca previezli do zajateckého tábora a jeho dom bol napoly zničený, sa jej rodina musela presťahovať do domu jej starej mamy na predmestí Bonnu. S Opus Dei sa zoznámila prostredníctvom učiteľky v škole. Vo svojich spomienkach uvádza, že jej stretnutie s Dielom bolo „láskou na prvý pohľad“.

V januári 1955 sa prvýkrát zúčastnila na meditácii v Bonne, ktorú kázal kňaz veľmi slabou nemčinou. Krátko nato žiada o prijatie do Diela ako numerárka. Do roku 1964 žila v Nemecku, potom sa presťahovala do Ríma, aby spolupracovala v centrálnej Asesorii, jednom z orgánov, ktoré pomáhajú pri riadení Opus Dei. V súčasnosti pracuje v Generálnom archíve prelatúry v Ríme.

Návšteva Josemaríu Escrivá

Desať mesiacov po príchode prvých numeráriek do Nemecka navštívil Kolín svätý Josemaría Escrivá v sprievode blahoslaveného Álvara del Portillo. Prvýkrát celebroid svätú Omšu v centre pre ženy v Nemecku a potom s nimi strávil nejaký čas. Povedal im, ako veľmi sa mu páčil ich dom a jeho jednoduché, ale vkusné zariadenie. Pripomínal mu prvý študentský domov na Calle Ferraz v Madride. Povzbudil ich, aby snívali o veľkom, modernom dome, v ktorom by otvorili novú rezidenciu. Marlies Kückingová vo svojich spomienkach píše:

„Projekt hľadania dobrého domu, ktorý by mohol ubytovať veľký počet študentiek, sa zdal byť bláznivý: sotva sme si mohli dovoliť najnevyhnutnejšie výdavky! Bolo nás len niekoľko a ešte menej nás zarábalo (...). Neskôr som pochopila,

že jeho ľudský a zároveň nadprirodzený spôsob podpory apoštolských aktivít bol výrazom jeho svätosti života. Nechcel nás znepokojovať vzhľadom na situáciu, v ktorej sme sa nachádzali, ale zároveň nás chcel povzbudiť, aby sme si hľadali väčší dom, aby sme mohli svojou apoštolskou prácou osloviť viac ľudí. Tým nechcem povedať, že očakával, že materiálne prostriedky budú pršať z neba, to nie: ale ako Božie dieťa dôveroval Božej prozreteľnosti. Táto viera ho viedla k tomu, že robil veci, ktoré boli z čisto ľudského hľadiska nemožné“.

Velká, moderná rezidencia

Mladé ženy brali úlohu zakladateľa veľmi vážne. Prvou veľkou výzvou bolo nájsť vhodný pozemok. Nebolo to ľahké. Keď konečne našli vhodný pozemok, bol príliš drahý. Tak strávili takmer štyri roky na *horskej dráhe* nádejí a sklamaní.

V rokoch 1958 a 1960 svätý Josemaría niekoľkokrát navštívil nemecké centrá na svojej ceste na iné miesta. Pri jednej príležitosti, keď sa vracal do Ríma, s obdivom poznamenal, že mu pripadá ako zázrak, čo jeho dcéry robia v Kolíne nad Rýnom s trochou peňazí a veľkou láskou k Bohu.

Pôvodná skupina týchto piatich žien sa postupne rozrastala. Okrem toho sa pre projekt výstavby novej rezidencie nadchlo niekoľko ľudí vrátane samotných obyvateľiek a niektorých žien, ktoré poznali Dielo.

Jednou z nich bola Helene Steinbachová (1924-1984), ktorá požiadala o prijatie v roku 1957 ako pridružená, prvá z Nemecka. Helene pracovala v lekárni neďaleko kolínskej katedrály. Medzi zákazníkmi ju zaujal elegantne vyzerajúci muž, ktorý často prichádzal ráno do lekárne. Keďže v ruke nosil misál, usúdila, že každý

deň chodí na Omšu do katedrály. Jedného dňa ho bez okolkov požiadala, či by ho mohla spolu s ďalšou priateľkou navštíviť, aby mu povedala o dôležitom projekte. Marlies Kückingová vo svojich spomienkach rozpráva:

„Prekvapený barón súhlasil. Carmen a Hele teda išli do hotela Excelsior a vysvetlili mu, že plánujú postaviť študentský domov. Prirodzene, povedali mu aj o Opus Dei. Na pána Wilhelma Rittera von Winterhaldera urobila ich viera a dôvera dojem“.

Dozvedeli sa, že tento muž pracoval vo veľkej oceliarskej spoločnosti Thyssen. Zaujal ho projekt a podujal sa ho predstaviť Dr. Fritzovi Weckerovi z predstavenstva spoločnosti v Kolíne nad Rýnom. Dr. Wecker to spočiatku považoval za bláznivý nápad. Po návšteve rezidencie Eigelstein, aby sa o nej dozvedel viac, však zmenil názor a

súhlasil so zaplatením pozemku pre novú rezidenciu. Napriek snahe dievčat sa nič nenašlo, a tak Dr. Wecker získal od mestskej rady väčší pozemok, než očakávali. Išlo o 2 500 m² na západe Kolína, v blízkosti univerzity a len pár minút od Vysokej školy športu.

Koncom augusta 1961 bola podpísaná zmluva o kúpe pozemku: ďalšie „nemožné“ sa stalo skutočnosťou. Na znak vďaky pozvali ženy z Diela Dr. Weckera a jeho manželku na obed do rezidencie Eigelstein. Dr. Wecker povedal, že keď spoznal Eigelstein, všimol si, že sa tam neplytvá časom a že sa pracuje s radosťou. S nadšením si myslel, že to tak bude aj v budúcej rezidencii.

Ďalším krokom bolo nájsť finančné prostriedky na výstavbu budovy. Pozoruhodný hospodársky rast Spolkovej republiky Nemecko od

polovice 50. rokov 20. storočia naznačoval priaznivé podmienky na získavanie finančných prostriedkov. To sa však nestalo a hľadanie peňazí predstavovalo veľkú výzvu.

Po vzore svätého Josemaríu sa hľadal príhovor svätého Mikuláša, orodovníka za finančné záležitosti Opus Dei. Postupne prichádzali malé a stredne veľké dary. Vypracovali tiež plán financovania projektu, ktorý zahŕňal aj získavanie verejných prostriedkov vzhľadom na jeho výchovný význam pre spoločnosť. V rokoch 1962 až 1964 absolvovali množstvo byrokratických vybavovačiek a rokovaní s úradmi, ktoré sprevádzali prosebné modlitby, aby získali priaznivé odpovede. Nakoniec, po viac ako dvoch rokoch čakania, získali oficiálne záruky spolufinancovania.

Miestna Cirkev v Kolíne nad Rýnom zo svojej strany podporovala

apoštolskú činnosť Opus Dei. Kardinál Frings aj kolínsky generálny vikár Joseph Teusch projekt podporili a prispeli na jeho realizáciu finančnými prostriedkami.

Výstavba, vybavenie a uvedenie do prevádzky

Úloha mladých žien ako „staviteľiek“ projektu bola nemenej náročná ako úloha zabezpečiť finančné zdroje. Museli vyjednávať a rozhodovať o rôznych ponukách, materiáloch a technických detailoch, a to bez akýchkoľvek predchádzajúcich skúseností v oblasti stavebníctva. Veľmi im pomohla pomoc architekta, ktorú im ponúkol svätý Josemaria Escriva v auguste 1957, a získanie prvých náčrtov v roku 1961.

Poslednou fázou projektu bolo vybavenie domu s obmedzeným rozpočtom. Pracovníci boli prekvapení, keď v novom dome videli toľko starého nábytku. Dulce

Sillero, tvorivá žena zodpovedná za inštalácie, renovovala starý nábytok a dokonca vytvorila originálne stoličky z kusov postelí. Niektoré z nich šili záclony a pomáhali pri vypracovaní detailov.

Začiatkom februára 1966 sa niektoré z nich presťahovali do nového študentského domova, aby dohliadali na posledné úlohy a napredovali v ich plnení. Dňa 13. marca 1966 kňaz don José María Hernández Garnica celebroid prvú Omšu v provizórne zariadenej miestnosti.

O niekoľko mesiacov neskôr, v máji, bola nová rezidencia slávnostne otvorená a pomenovaná Müngersdorf, podľa štvrte, v ktorej sa nachádza.

Pri príležitosti otvorenia sa v aule konala prednáška profesora Wenera Beinhauera (1896-1983), profesora románskej a hispanoamerickej filológie na Kolínskej univerzite.

Dom sa zaplnil študentkami. Bol to začiatok dlhej série akademických podujatí v spolupráci s Kolínskou univerzitou.

Pohľad späť

Od chvíle, keď zakladateľ poveril tieto mladé ženy úlohou vybudovať veľký, moderný študentský domov v Kolíne nad Rýnom, uplynulo takmer desať rokov tvrdej práce. Z ľudského hľadiska tieto mladé ženy dosiahli pozoruhodný výkon. Z ich pohľadu však len s dôverou nasledovali rady zakladateľa a spoliehali sa na Božiu prozreteľnosť. V tom istom čase sa počet žien Opus Dei v Nemecku výrazne zvýšil a niektoré z nich prispeli k apoštolskej expanzii v Holandsku, Rakúsku a Švajčiarsku.

Počas takmer 60 rokov od otvorenia študentského domova v Müngersdorfe v ňom žilo alebo sa zúčastňovalo na jeho aktivitách viac ako tritisíc žien z 84 krajín. Počas

tohto obdobia prešli Müngersdorffom renomovaní spisovatelia, umelci, politici a súčasní myslitelia.

Organizovali sa tu semináre, diskusné skupiny a konferencie, ako aj rôzne sociálne projekty. Mladé ženy, ktoré sa zúčastňujú na týchto aktivitách, sa obohacujú ako osobnosti a občania, a ak si to želajú, aj ako veriaci.

V roku 2009 bola budova zrekonštruovaná a názov študentského domova Müngersdorff sa zmenil na „Campus Muengersdorff“, čo je koncept, ktorý zahŕňa tri priestory v jednom: internát, centrum domáceho manažmentu a konferenčné centrum. Jeho infraštruktúra aj aktivity boli prispôsobené potrebám študentov 21. storočia.

Od roku 2017 sa siedme poschodie rezidencie využíva ako pilotný projekt „medzigeneračného

bývania“, ktoré je teraz v Nemecku veľmi v móde a v ktorom žijú aj starší ľudia. Ana Quintana, jedna z priekopníčok „projektu Müngersdorf“, zomrela vo veku 94 rokov práve v tejto budove, pričom si ju veľmi vážili mladší obyvatelia, s ktorými sa spriatelila počas svojich dobrovoľníckych hodín ako recepčná v rezidencii. Tento projekt poukazuje na obohacujúcu výmenu medzi ženami rôznych generácií, kde sa každý deň od seba navzájom učia a vychutnávajú si život spolu.